

Императорът утвърдилъ привилегиите на българското дворянство, а нѣкои наградилъ съ византийски почетни титли.

Партията, която искала да продължава войната, се оттеглила въ албанските планини. Царският синъ Фружинъ съ двамата си братя избѣгалъ на стрѣмния Томоръ (Τμῆρος, 3080 м.) при Берать; ала когато планинските склонове били заети, той слѣзълъ въ Дѣвълъ и тамъ се предалъ на императора, който го назначилъ за началникъ на придворната стража. Неукротимият Ивацъ заседналъ въ сѫщата мѣстност на непристѣпната планина Брохата, наричана сѫщо и Пронища, дето ималъ кула съ великолепна градина. Когато съ силата на оръжието не могли да се разправятъ съ него, въ единъ празниченъ денъ го споходилъ Евстатий Дафномилъ, охридски стратегъ, и макаръ че билъ посрещнатъ гостоприемно, заловилъ Иваца по единъ начинъ толкова смѣль, колкото и вѣроломенъ. Храбриятъ герой билъ ослѣпенъ. Следъ това и войводата Николица напусналъ планините. Последниятъ свободенъ боляринъ Елемагъ, господарь на Берать, изявилъ своята покорностъ въ Стагъ на Пенея.

Следъ 28-годишна борба (991—1018) България била най-после покорена. Победителът отпѫтувалъ за Атина. На брѣговете на Сперхея му показали купища непогребани кости, страшния паметникъ на Самуиловото поражение, а при Термопилите — оная грамадна стена, която била издигната за отбрана противъ българите. Въ Партенона²⁶, който въ това време билъ вече църква на Св. Богородица, Василий принесълъ благодарствена молитва за победата. Като прекаралъ зимата въ Атина, той въ началото на 1019 год. влѣзълъ съ триумфъ въ Цариградъ. Съ необикновено тѣржество гърцитѣ празнували възвръщането на императора, който достигналъ целта си, бидейки 64-годишенъ старецъ, и който заслужено получилъ прѣкора Българоубиецъ (βουλγαροκτύνος). Съ златна, окичена съ пера корона той влѣзълъ презъ Златните врата въ града; предъ него вървѣли царица Мария, Самуиловите дѣщи и пленените боляри.

Нѣмало вече българско царство!

Византийската империя се простирала отъ Истрия до Ефратъ и отъ Драва до Кипъръ, понеже срѣбъските и хърватските князе сѫщо трѣбвало да признаятъ върховната властъ на гърцитѣ, и дори въ Сирмий имало византийски стратеги. Отъ времето на Юстиниана I никога византийската мощь не била толкова яка на полуострова.

